

Kraj in prizorišče ogabnega zločina

Marseille in njegov značaj – La Canebière

Marseille, kjer je v tork ob štirih popoldne strel iz zločinske roke pretrgal nit življenja našemu modremu kralju Aleksandru I., je največje pristaniško mesto Francije ob Sredozemskem morju. Zgrajeno je amfiteatralno na skalovitih tleh ter se razprostira v obliki podkve okoli Stare luke. Pristanišče leži ob izlivu Rone v morje in tvori zvezni člen med Francijo in Zahodno Evropo na eni ter deželami Sredozemskega morja na drugi strani. Me-

Prihajajo s trgovinskimi ladjami, vsake jih prinese. Mnogi se izkrcajo ko stopi potniki, ki so se skrili na ladjo v nadi, da jim bo ogromna luka mogla dati kako delo. Vse polno jih je, med njimi so Italijani, Španci, Grki, Arabci, Maltažani. Ako ne najdejo nobenega dela, se potepajo po lukah ali pa po starem mestu Quartier San Jean, kraju zločina in greha, ki jim nudi varno zavetišče. Ta marsejska džungla je vedno ščitila najnevarnejše tipe, ki jih ze-

man šče čisto polizaja vsega sveta in kjer tudi spretnost francoske varnostne službe ne zaleže mnogo.

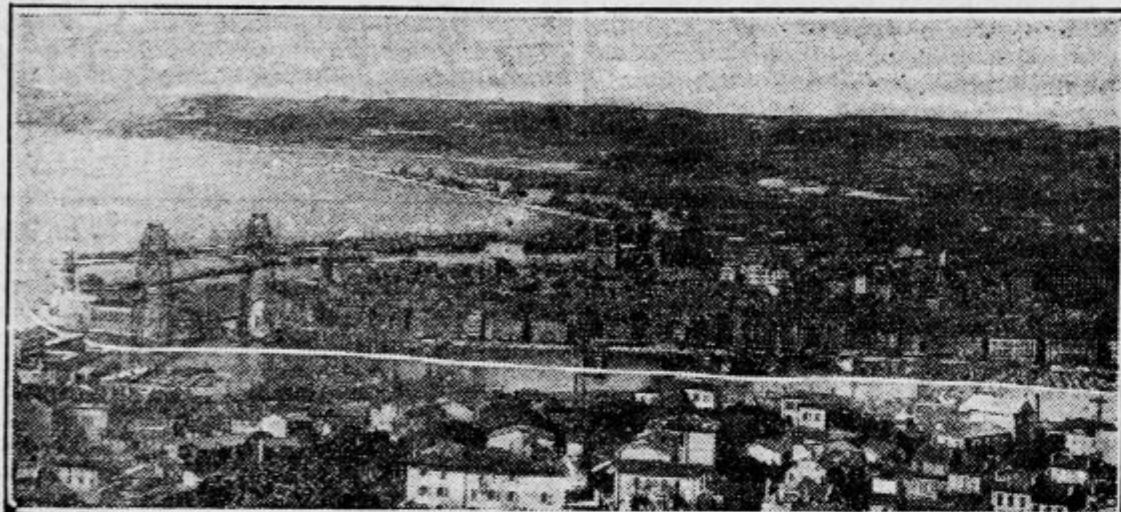
Oni del luke, ki se imenuje Vieux Port (Stara luka), kjer je pristala vojna ladja »Dubrovnik« s kraljem Aleksandrom, se danes ne uporablja več za veliki promet. Le redke ladje dobe dovoljenje, da tu pristanejo, ker je prava nova luka izven mesta Marseilla. Kot zaliv pa sega Vieux Port še vedno v mesto Marseille, ki ga oklepa od vseh strani.

Za pristanek kraljevskih gostov so izbrali staro luko zaradi njene lege, ki napravi svojo vnanostjo vtiš beneške lagune. Ima lepe izstopne z lesenimi mostiči, narejene za turiste, ki se tu vkrcavajo za kratke izlete po morju. Od stare luke vodi neposredno Canebière navzgor proti kolodvoru, odkoder drže proge na sever. Vrvež je tukaj tako velik, da se da primerjati edino onemu na pariških velikih bulvarjih londonski Viktorija Bridge ali pa barcelonski Ramblas. Le s težavo vzdržujejo prometni policisti red. V takšnih razmerah in pri takem pestrem prebivalstvu kakor ga ima Marseille, kjer se stekajo sumljivi tipi ne le Evrope, temveč vsega sveta, je mogoče zagotoviti varnost le s posebnimi varnostnimi ukrepi. Kako naj bi se vršila kontro-

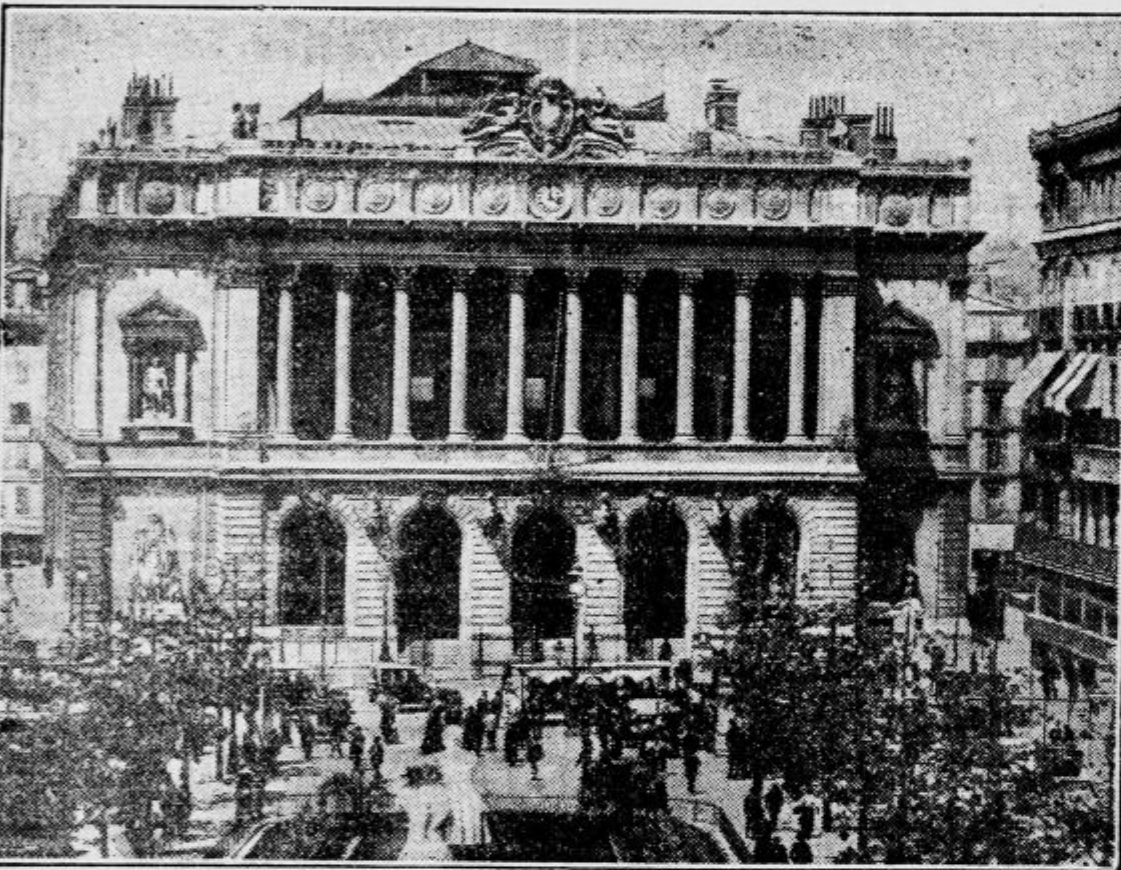
la nad nezaželenimi tujci, če pogledamo v luki ogromne pomorske velikane, ki prihajajo iz vseh delov sveta ter bruhajo cele kolone potnikov na suho. Večina med njimi si res izbere most pri izkrcanju, so pa tudi taki, ki se v to svrhu ne poslužijo mostu, temveč vrvi, s katerimi so ladje privezane ob pomoč. In ti ne potrebujejo potnega lista. Značilno je v našem primeru, da vsa marsejska policija doslej še ni mogla ugotoviti, odkod je prišel in kje se je naselil atentator.

Ob Canebière se vrste najlepše in na-

večje zgradbe Marseilla. To je poslovni del mesta. Takoj od spodaj ob stari luki se dviga Trgovska zbornica, nekaj korakov višje pa borza, oddaljena od luke kakih bore 200 metrov v ravni ulici. Zadaj za borzo leži prefektura ronskega departmana in pa policija. Zločin se je zgodil na mestu pred borzno palačo, ko so avtomobili zavili z ulice Canebière na Trg Zmaga, ki zavzema prostor pred fasado borze, medtem ko se vleče glavni trakt po Canebière naprej.

Marseille, stara luka. Bela proga kaže pot usodne vožnje z avtomobilom. Pušica naznačuje mesto, kjer se je blagopokojni kralj Aleksander izkrcal

Marseille. Borzno poslopje

sto se deli na dva predela, na stari in novi del. V starem delu mesta in v bližini pristanišča prevladujejo temne in zakotne ulice, ki se širijo proti severu in vzhodu. Novi del mesta je predvsem zelo širok in prostorn.

Ceste se delijo v glavnem na dve skupini. Prva žila pripada Pariškemu bulvaru, druga se grupira okoli ulice Canebière in sega severovzhodno proti Živalskemu vrtu. La Canebière se odlikuje po svoji sproščenosti. Vzdrž nje stoji krasne palače in trgovske hiše. La Canebière je tako slovita, da imajo o nji v Franciji pregovor: »Si Paris avait une Canebière, Paris serait une petite Marseille«. Marsejska promenada pa je na Pradu, ki leži prav za prav že zunaj mesta in se vleče s svojimi krasnimi drevoredi v dolžino kakšne 4 km. To je okraj vil in ličnih hiš, kjer žive marsejski meščani mirno življenje.

Marseille ima celo vrsto krasnih palač, med njimi prefekturno palačo z bogatim pročeljem in borzo, ki kaže krasno zunanjo hčo. Seveda ne manjka v Marseilleu cerkva. Na južni strani Stare luke čepi stikovit nekdanji Chateau du Pharo.

Pristanišče ima zelo staro zgodovino. Grki so ga imenovali Massalia, Rimci Massilia. Bilo je dolgo pod tujimi vladami in šele v 10. stoletju se je osamosvojilo. Leta 1720/21 je v njem močno razsajala kuga, za katero je umrlo kakšnih 60.000 ljudi. Cvetno doba Marseillea je nastala posebno po osvojitvi Alžira in dograditvi Sueskega prekopa, ko se je silno razmahnila francoska trgovina na vse strani.

Vsak jo pozna, kdor je bil v Marseillu. Široka ravna ulica, ki sega od Stare luke do sredine mesta, obrobljena od neštetihi luksuznih palač, trgovin in kavarn, središče in glavna prometna žila Marseilla. A kar napravi najmogočnejši vtis, to je velika množica, ki neprestano valovi po njenih trotuarjih, tembolj, ker je Marseille izrazito južnjaško mesto in se skoraj vse življenje odigrava zunaj hiše na cesti.

Tujec se ne more dovolj načuditi tej množici, ki se preriva po pločnikih in med mrežo tramvajev, voz in avtomobilov. Če sedeš za trenutek v kavarno ali če postaneš za kratek čas ob robu takšne blesteče palače, defilirajo mimo tebe vsa ljudstva in plemena sveta od visokih Indijcev z dostojanstvenimi gestami in lici iz bakra pod ogromnimi turbami, Alžirci in Marokanci zaviti v burnuse, Kitajci s kožo uvelega listja, atletski zamorci, tudi Američani in Skandinavci. Kdo naj pregleda in nadzira ta Babilon sveta!

Kot ogromno pristaniško mesto privablja Marseille, ki ne nosi zastojni naslova kraljice Sredozemskega morja, tudi vsa ljudstva, ki so se naselila ob obalah sredozemlja.

OBLAČIMO RES DOBRO

in poceni. Sportne, promenadne in obleke za dijake krojimo elegantno in poceni. Velika izbira blaga za jesenska oblačila.

Drago Schwab, Ljubljana, Aleksandrova cesta.

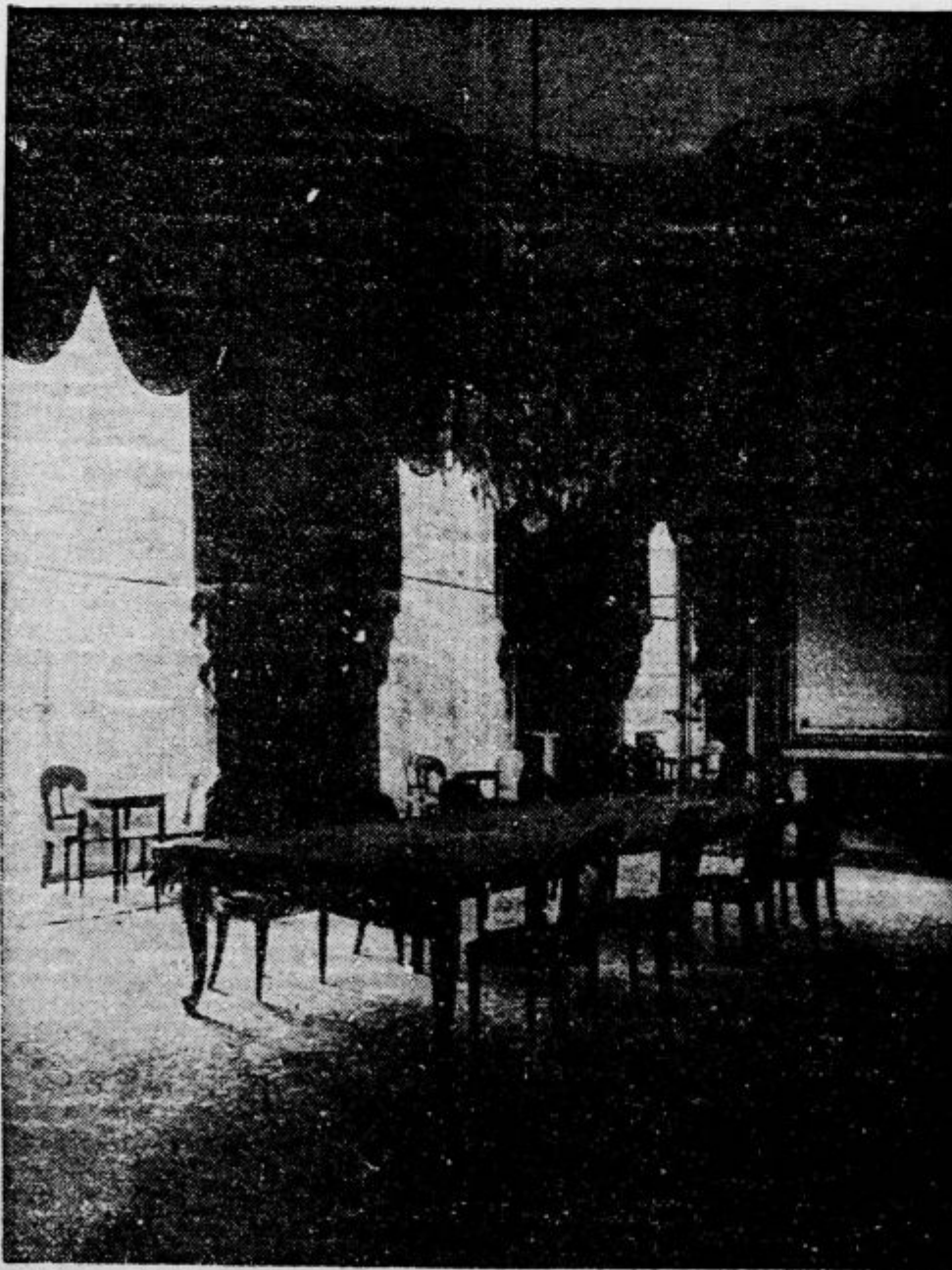

Francoski admiral Berthelot

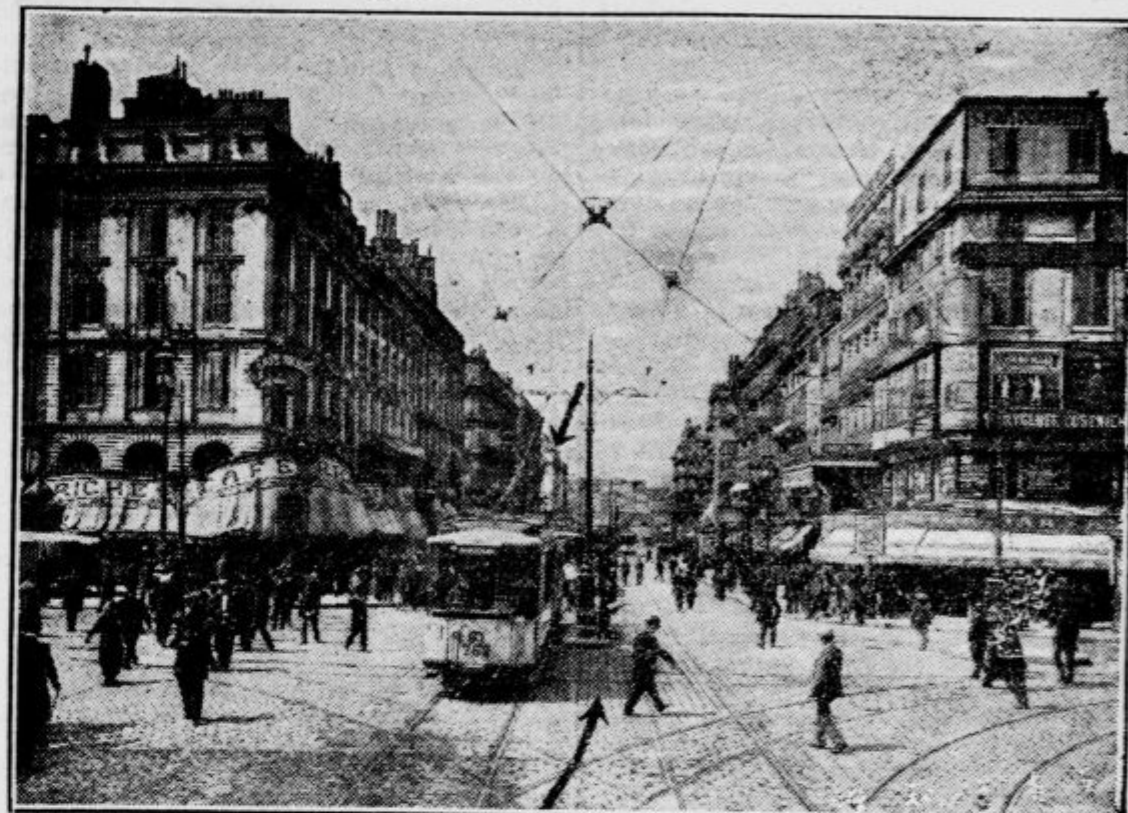

General Georges je sedel s kraljem Aleksandrom v istem avtomobilu in je bil hudo ranjen, da se bori s smrtjo

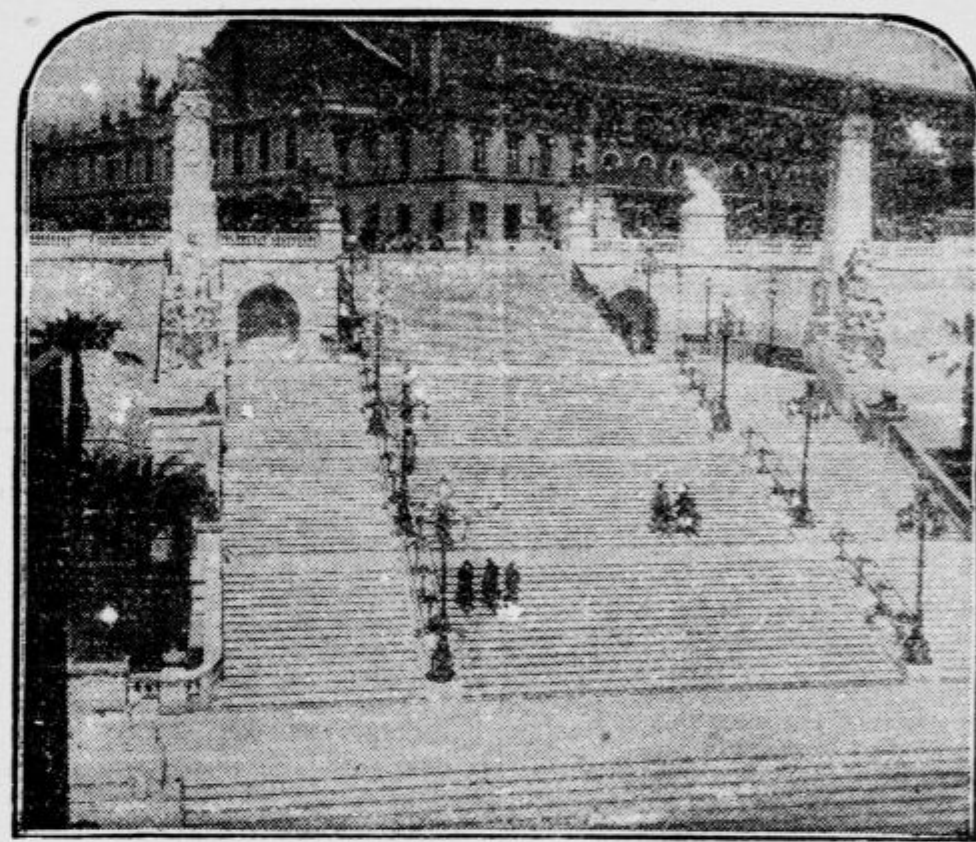
Salon za kralja in kraljico

Veliki salon v pariškem hotelu Crillon, ki je bil rezerviran kot apartament za blagopokojnega kralja Aleksandra in kraljico Marijo

Marseille, ulica la Canebière. Spodnja pušica kaže smer vožnje kraljevega avtomobila, zgornja pa borzno palačo

Stopnišče pred marsejskim kolodvorom

S slonom čez Alpe

Po Hanibalovih stopinjah

Znani ameriški pisatelj Richard Halliburton, ki se je specializiral za »potovalne dogodivščine«, je ob svojem prihodu v Pariz presenetil ljudi z vprašanjem: »Kje bi lahko najel slona?« Halliburton ima namreč zelo originalno ali, če že ne originalno, vsaj čudnaško potovalno idejo.

S slonom hoče posnemati Hanibalov pohod preko Alp. Hanibal je nekoč iz Francije z 200 sloni korakal preko zasneženih Alp v Italijo in je tako presenetil Rimljane, da dolgo niso mogli do sapa. Seveda je le en slon dosegel Italijo, vse druge je pobrala ostra gorska zima.

Halliburton hoče na podoben način s slonom v Italijo. Toda od Hanibalovih časov so se razmere glede slonov menda bistveno spremenile. Dejstvo je, da Američan v Parizu še ni mogel izslediti živali, ki bi mu bila po godu. Imeti bi hotel zdresirano žival z indijskim mahutom, vodjem slonov. Oboje pa je zelo težko dobiti.

Prave težave pa se šele prično, ko bo Halliburton slona in mahuta našel. Najeti

bo moral tudi cel tovorni voz, da bo vozil za njim krmo za žival. Potem pa se bo seznanil z gorskimi mrazom. Ker so sloni za mraz zelo občutljivi, misli žival zavarovati za primer smrti, ker ni dovolj bogat, da bi si lahko privoščil nadomestilo zanjo. Če pojde vse po sreči, misli priti Halliburton že čez tri, štiri dni v Rim. Če bodo alpski prelazi že zasneženi, ko najde žival, potem bo moral izvršitev svoje ideje preložiti seveda na prihodnje leto. »Prav za prav je vse eno, kam potujem in kako,« je dejal ekscentrični Američan. »Imam pogodbo za 52 potopisnih člankov in sem gotov, da bi lahko povsod našel dovolj gradiva. Ideja s slonom pa mi vendarle ugaja nad vse.«

V ostalem to ni prvič, da se podaja Halliburton na takšno senzacionalno potovanje. Že prej nekoč je kakor Leander in lord Byron preplaval Helespont, kot prvi je preletel Timbuktu. A takšni uspehi so po njegovi lastni izjavi igrača proti temu kar hoče izvršiti sedaj.

ZANIMIVOSTI

Kengurujske krače

V Avstraliji so pred nekoliko leti odkrili, da je kengurujsko meso izvrstno. Posebno zelo mesnata stegna teh živali so baje okusna in ni čudno, da se dviga povpraševanje po teh kračah z vsakim dnem. Zadnje leto so postale pomembno izvozno blago. Ker bi pa same živali v prosti naravi ne zadostovale potrebi so si v zadnjih časih omislili posebne farme, v katerih gojijo do 2000 živali. Kakor znano je tudi Rusija pred časom sklenila osvojati kengurujske farme v svojih južnih delih. Kako se avstralske živali tam obnašajo, še ni znano.

Najmanjša pištola

Neka ameriška orožarna je spravila na trg pištolo, ki je najmanjša na svetu. Njena dolžina znaša manj nego 2 cm, komaj toliko, kolikor dober noht. Prospekt pravi, da je ta igrača posebno primerna za dame in da ni sploh nobena igrača. Jamči, da je mogoče na 20 m z njenimi drobnimi kroglami do smrti ustreliti vsakega človeka.

Slon in bele miši

Indijska osrednja vlada je prepovedala lov na slone s pomočjo belih miši. V novem času so izkoristili namreč domačini nepomislivi strah, ki ga imajo ti velikani pred belimi miši. V bližini slonjih čred so spuščali te živalice, debelokožci so se potem v divji paniki spustili v dir in pe-

dali v pripravljene jame. Tam ni bilo težko zvezati jih in ukrotiti.

Karantena za letala

Nankinska vlada je odredila, da je treba vsa letala, ki prihajajo iz južnih kitajskih dežel, po pristanku temeljito razkužiti, posadka in potniki pa ostanajo za 4 tedne v karanteni. To odredbo je povzročil strah pred kolero in črno kugo, ki razsajata v omenjenih deželah, vlada pa se boji, da bi letala prinesla bolezenske kuge v Nanking, ki doslej ni okužen.

Zirafe na dražbi

V Kapskem mestu se je že dni vršila dražba gazel in žiraf iz neke farme, ki je zašla v plačilne težave. Izdražili so 28 žiraf in 55 gazel. Večina jih je kupil tamošnji živalski vrt, 9 žiraf pa so kupili zasebniki, da jim bodo rabile kot domače živali.

Čitajte tedensko revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

Sodba gospodinj je:

za pranje le izdatno »Hubertus« milo in samodelujoč pralni prašek »Perion«. Izdelka slovenske tvornice!

